

PM Rotel IX (Dnr KS 2021/900)

Kemikalieinspektionens föreskrifter om bekämpningsmedel

Remiss från Kemikalieinspektionen

Remisstid den 13 oktober 2021

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Katarina Luhr anför följande.

Ärendet

Kemikalieinspektionen har gjort en översyn av föreskrifterna (KIFS 2008:3) om bekämpningsmedel och tagit fram ett förslag till en ny grundförfattning om bekämpningsmedel. Huvudsyftet med förslaget är att föreskrifterna ska bli mer överskådliga och få en enklare och tydligare utformning än de gällande bestämmelserna.

Föreskrifterna har ändrats flera gånger och många paragrafer och bilagor har upphävts, vilket gjort föreskrifterna svåröverskådliga. Kemikalieinspektionen anser att de nya föreskrifterna kan underlätta förståelsen för myndighetsföreskrifters systematik om utformningen av dem liknar överordnad lagstiftning. En avsikt med förslaget är därför att föreskrifterna ska få en tydligare anknytning till förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel.

Växtskyddsmedel regleras i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG (EU:s växtskyddsmedelsförordning). Ett växtskyddsmedel får endast släppas ut på marknaden eller användas om det är godkänt. Det framgår av artikel 28 i EU:s växtskyddsmedelsförordning.

Bestämmelser om biocidprodukter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter (här benämnd EU:s biocidförordning). Även för biocidprodukter krävs ett godkännande för att tillhandahålla produkten på marknaden eller 5 (47) använda den. Kemikalieinspektionen handlägger och beslutar i ärenden om godkännande av bekämpningsmedel.

Syftet med de nya föreskrifterna är ökad begriplighet, genom förenklingar av språk eller ändrad struktur. De föreslagna förändringarna innebär främst språkförtydliganden, utveckling av blanketter och e-formulär samt mindre ändringar av redaktionell karaktär. Kemikalieinspektionen föreslår även att kurssäsongen för distributörer av växtskyddsmedel ska förlängas från två till tolv månader per år. Kemikalieinspek-

tionen bedömer att dessa förändringar inte har några kostnadsmissiga eller andra negativa konsekvenser för dem som berörs.

Föreslagna förändringar berör främst företag som innehar olika tillstånd enligt bekämpningsmedelsförordningen och företag som säljer träskyddsbehandlat virke. Kommunerna berörs i liten omfattning och påverkas främst av de nya föreskrifterna i samband med miljötillsyn i dialogen med verksamhetsutövare.

Stockholms stad har fått ärendet på remiss för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har valt att inte svara på remissen då den inte berör deras verksamhet. Trafiknämnden har inte inkommit med svar. Kyrkogårdsförvaltningen och miljöförvaltningen har svarat med kontorsyttranden.

Stadsledningskontoret nämner utfasning av kemikalier som prioriterat i enlighet med vad som framgår i kommunfullmäktiges budget för 2021 men tror samtidigt inte att föreskrifterna får en stor påverkan på stadens verksamhet.

Kyrkogårdsförvaltningen anser att föreskrifterna är bra men har inga synpunkter på dem. Inga bekämpningsmedel används inom förvaltningen.

Miljöförvaltningen påpekar det viktiga i att samordna arbetet kring bekämpningsmedel från olika myndigheter och att arbeta fram tillsynsvägledning för hur reglerna ska tolkas och tillämpas.

Farsta stadsdelsnämnd anser inte att föreskrifterna kommer att påverka deras verksamhet men att det stämmer väl in i antagen miljö- och klimathandlingsplan för staden.

Östermalms stadsdelsnämnd anser sig ha ett väl utarbetat arbete inom kemikaliehantering och anser sig inte beröras i sin verksamhet av föreskrifterna då de varken tillverkar, importerar eller säljer bekämpningsmedel.

Mina synpunkter

Jag välkomnar Kemikalieinspektionens föreskrifter om bekämpningsmedel. Att föreskrifterna gällande bekämpningsmedel uppdateras är positivt och det är bra att de görs mer överskådliga med tydligare och enklare utformning. Det finns alltid en risk att bekämpningsmedel eller biocidprodukter sprids vidare utanför spridningsområdet och påverkar vår miljö. Med uppdaterade föreskrifter och tillsyn över verksamheten hoppas jag att detta förhindras. Det behövs en hållbar användning av växtskyddsmedel så att vi kan minska de risker och konsekvenser som användningen av växtskyddsmedel innebär för människors hälsa och för miljön.

Stadens verksamheter arbetar till stor del redan med utfasning av bekämpningsmedel idag. Jag hoppas att arbetet samordnas mellan olika aktörer och myndigheter för att göra det enklare för våra verksamheter att köpa in rätt produkter och tillämpa lagstiftningen på området. Jag vill jobba för att stockholmarna ska få en stad fri från gifter och kemikalier.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 6 oktober 2021

KATARINA LUHR

Bilagor

1. PM Kemikalieinspektionens föreskrifter om bekämpningsmedel Bilaga 1
2. PM Kemikalieinspektionens föreskrifter om bekämpningsmedel Bilaga 2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Kemikalieinspektionen har gjort en översyn av föreskrifterna (KIFS 2008:3) om bekämpningsmedel och tagit fram ett förslag till en ny grundförfattning om bekämpningsmedel. Huvudsyftet med förslaget är att föreskrifterna ska bli mer överskådliga och få en enklare och tydligare utformning än de gällande bestämmelserna.

Föreskrifterna har ändrats flera gånger och många paragrafer och bilagor har upphävts, vilket gjort föreskrifterna svåröverskådliga. Kemikalieinspektionen anser att de nya föreskrifterna kan underlätta förståelsen för myndighetsföreskrifters systematik om utformningen av dem liknar överordnad lagstiftning. En avsikt med förslaget är därför att föreskrifterna ska få en tydligare anknytning till förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel.

Växtskyddsmedel regleras i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG (EU:s växtskyddsmedelsförordning). Ett växtskyddsmedel får endast släppas ut på marknaden eller användas om det är godkänt. Det framgår av artikel 28 i EU:s växtskyddsmedelsförordning.

Bestämmelser om biocidprodukter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter (här benämnd EU:s biocidförordning). Även för biocidprodukter krävs ett godkännande för att tillhandahålla produkten på marknaden eller 5 (47) använda den. Kemikalieinspektionen handlägger och beslutar i ärenden om godkännande av bekämpningsmedel.

Syftet med de nya föreskrifterna är ökad begriplighet, genom förenklingar av språk eller ändrad struktur. De föreslagna förändringarna innebär främst språkförtydliganden, utveckling av blanketter och e-formulär samt mindre ändringar av redaktionell karaktär. Kemikalieinspektionen föreslår även att kurssäsongen för distributörer av växtskyddsmedel ska förlängas från två till tolv månader per år. Kemikalieinspektionen bedömer att dessa förändringar inte har några kostnadsmässiga eller andra negativa konsekvenser för dem som berörs.

Föreslagna förändringar berör främst företag som innehar olika tillstånd enligt bekämpningsmedelsförordningen och företag som säljer träskyddsbehandlat virke. Kommunerna berörs i liten omfattning och påverkas främst av de nya föreskrifterna i samband med miljötillsyn i dialogen med verksamhetsutövare.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har valt att inte svara på remissen då det inte berör deras verksamhet. Trafiknämnden har inte inkommit med svar. Kyrkogårdsförvaltningen och miljöförvaltningen har svarat med kontorsyttranden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 september 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Av kommunfullmäktiges budget 2021 framgår att utfasningen av farliga kemikalier är prioriterat. I Stockholms stads *Miljöprogram 2020-2023* (Dnr KS 2019/1040) anges bland annat under målet *Ett giftfritt Stockholm* att målbilden är att förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället inte ska hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Det innebär att staden ska verka för att halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och att deras påverkan på människors hälsa och miljö är försumbar.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till ambitionen om att de nya föreskrifterna blir mer överskådliga samt bedömer att förslaget har marginell påverkan på stadens verksamhet.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Kyrkogårdsförvaltningen

Kyrkogårdsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 19 augusti 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Kyrkogårdsförvaltningen ser positivt på att föreskrifter om bekämpningsmedel görs överskådliga och får en enklare och tydligare utformning. Ändringarna i föreskrifterna är väl motiverade och förvaltningen har inga synpunkter på dem.

Stockholms stads kyrkogårdsförvaltning förvaltar sammanlagt 235 hektar fördelat på stadens 11 begravningsplatser. Begravningsplatserna har höga kultur- och naturvärden och ska vara välskötta och miljömässigt hållbara. Begravningsverksamheten präglas av hög medvetenhet kring aspekter som kan påverka miljön och det pågår ett strukturerat miljöarbete avseende utsläpp, resursförbrukning och vård- och utveckling av biologiska värden. Inga bekämpningsmedel används inom förvaltningen.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 7 september 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att de nya föreskrifterna blir tydligare och mer lättöverskådliga. Förvaltningen ser positivt på att föreskrifterna anpassas bättre till överordnad lagstiftning. Sammantaget anser förvaltningen att de föreslagna förändringarna är bra och att de är väl motiverade från Kemikalieinspektionens sida.

Förvaltningen anser att regelverket kring bekämpningsmedel, både biocider och växtskyddsmedel är komplext och med flera nationella myndigheter inblandade, bland annat kring utbildningsbevis och användning av bekämpningsmedel. På grund av detta och att flera paragrafer med information och hänvisningar till annan lagstiftning tas bort i de nya föreskrifterna anser förvaltningen att det är viktigt att det tas fram tydlig information om det nya regelverket, både riktat till användare av bekämpningsmedel och till den lokala tillsynsmyndigheten.

Av särskilt vikt är att informationen samordnas i de fall olika myndigheter har olika ansvarsområden, exempelvis genom tydliga hänvisningar på de olika myndigheternas hemsidor. Dessutom finns det ett behov av att det tas fram tillsynsvägledning så att det finns tydlig information kring hur reglerna ska tolkas och tillämpas.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 26 augusti 2021 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 augusti 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har inga synpunkter kring innehållet och bedömer inte att förändringarna i Kemikalieinspektionens föreskrifter om bekämpningsmedel kommer att påverka vårt arbete.

Etappmål 7.1 *Ett giftfritt Stockholm* i stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan, som fastställdes den 4 februari i år, berör stadsdelsnämndens ambition att minimera och/eller fasa ut produkter med naturfrämmande ämnen. Innehållet och ambitionen i miljö- och klimathandlingsplanen stämmer väl överens med Kemikalieinspektionens föreskrifter.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 26 augusti 2021 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 augusti 2021 har i huvudsak följande lydelse.

De föreslagna förändringarna i regelverket syftar till ökad begriplighet, genom förenklingar av språk eller ändrad systematik. Det handlar om regelförenklingar som så vitt förvaltningen kan bedöma främst berör distributörer. Nämndens verksamheter berörs med andra ord inte nämnvärt av föreslagna förändringar då de varken tillverkar, importerar eller säljer bekämpningsmedel. Östermalms stadsdelsförvaltning har ett välutvecklat arbete inom kemikalieområdet som styrs av förvaltningens rutin för kemikaliehantering. Enligt rutinen ska kemikalier och kemiska produkter som används i verksamheterna vara registrerade och ha godkänt innehåll enligt Stockholms stads kemaliecentrums kriterier i systemet Chemsoft.

Rutinen föreskriver även att vid byggnation inom- eller utomhus ska endast byggvaror och material användas som testats som godkända eller accepterade i byggmaterialbedömningsverktyget Byggvarubedömningen. För att säkerställa efterlevnad av kemikaliehantlingsrutinen genomförs regelbundna stickprovskontroller.

I upphandlingar ställer förvaltningen omfattande krav på bland annat att byggvaror och kemiska produkter endast får användas om de är bedömda som godkända eller accepterade i Byggvarubedömningen.